

ЯКЩО ВИ ОТРИМАЛИ ІНВАЛІДНІСТЬ ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ ТА ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ — ВИ МАЄТЕ ПРАВО НА ПІДТРИМКУ



Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine



COUNCIL OF EUROPE



CONSEIL DE L'EUROPE

Хто вважається особами, які отримали інвалідність внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів

- 1. Цивільні особи**, які отримали інвалідність унаслідок поранень, контузії, каліцтва або інших ушкоджень здоров'я, одержаних через вибухи боєприпасів чи військових озброєнь під час військових дій.
- 2. Волонтери**, які отримали інвалідність внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого під час надання волонтерської допомоги в районі:
 - ▶ проведення антитерористичної операції;
 - ▶ здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони;
 - ▶ відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях;
 - ▶ а також під час здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та/або іншої країни проти України, бойових дій та збройних конфліктів.
- 3. Рятувальники, працівники державних служб та органів місцевого самоврядування (ОМС)**, які стали особами з інвалідністю через виконання своїх службових чи професійних обов'язків у період військової агресії. Це включає осіб, що постраждали під час проведення воєнних (бойових) дій або внаслідок впливу збройних нападів, таких як бомбардування чи авіаудари.

Як отримати статус особи з інвалідністю внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, якщо я цивільна особа або службовець

Рішення про встановлення факту інвалідності ухвалює міжвідомча комісія, створена при Міністерстві у справах ветеранів України. Рішення приймається на основі письмової заяви та пакету документів.

Скільки часу триває розгляд

Зазвичай розгляд триває до 30 днів з моменту отримання документів.

Якщо потрібна додаткова інформація (наприклад, від Державної служби з надзвичайних ситуацій, Нацполіції або органів влади), строк може бути продовжено.

Термін звернення по допомогу — протягом трьох років від моменту події, внаслідок якої людина отримала інвалідність чи загинула.

Що потрібно подати до розгляду комісією

Особа (або її законний представник) звертається до Мінветеранів з письмовою заявою (за встановленою формою) та надає:

1. Документ, що посвідчує особу (або свідоцтво про народження — для дітей до 14 років).
2. Документ, що підтверджує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків (крім осіб, які з релігійних переконань відмовляються від реєстрації).
3. Висновок судово-медичної експертизи про поранення або ушкодження від вибухонебезпечних предметів.
4. Витяг з рішення експертної команди або довідки Медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) про встановлення категорії «дитина з інвалідністю» для осіб до 18 років.
5. Витяг з інформаційно-аналітичної системи про наявність судимості або відсутність обмежень за кримінальним законодавством (для осіб від 14 років).
6. Витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР) про відкриття кримінального провадження щодо одержання ушкоджень здоров'я від вибухонебезпечних предметів та інших документів, що підтверджують отримання таких ушкоджень під час проведення антитерористичної операції чи заходів з оборони України.

Як отримати статус особи з інвалідністю внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, якщо я волонтер

У цьому випадку волонтером вважається особа, яка:

- ▶ провадила волонтерську діяльність для потреб Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів або органів державної влади;
- ▶ отримала травму, каліцтво, контузію або захворювання під час виконання волонтерської діяльності в районах бойових дій (АТО, ООС, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації та/або іншої країни проти України, бойових дій та збройних конфліктів).

Що потрібно подати до розгляду

Для отримання статусу особи з інвалідністю волонтеру (або законному представнику) подати письмову заяву до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення.

Як ухвалюється рішення

Орган соціального захисту (підрозділ з питань ветеранської політики) ухвалює рішення про надання статусу протягом одного місяця з дня подання документів.

До заяви необхідно додати:

1. Довідку МСЕК про групу та причину інвалідності.
2. Довідку або витяг з наказу керівника Антитерористичного центру при СБУ або Генерального штабу ЗСУ.
3. Рішення суду — у випадку якщо немає офіційної довідки про встановлення факту добровільного забезпечення або добровільного залучення особи до волонтерства (може підтверджувати факт діяльності).

Яку підтримку можуть одержати особи з інвалідністю внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів

Наступні заходи підтримки стосуються всіх трьох категорій осіб, які отримали інвалідність внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

Медичне забезпечення

Пільговий проїзд

Безкоштовний проїзд усіма видами громадського транспорту (міським, приміським, міжміським, залізничним тощо) у межах законодавства.

Житлова та побутова підтримка:

- покриття витрат на житлово-комунальні послуги (в межах установлених норм);
- пріоритетне забезпечення житлом.

Пільги у сфері працевлаштування:

- ▶ додаткові щорічні відпустки;
- ▶ підтримка при перекваліфікації та професійній реабілітації.

Пенсія та грошове забезпечення

Особи з інвалідністю внаслідок війни можуть отримати надбавку до пенсії, яка залежить від групи інвалідності. Ця надбавка стосується цивільних осіб та волонтерів.

Група інвалідності	Надбавка
I група	+50% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність
II група	+40% прожиткового мінімуму
III група	+30% прожиткового мінімуму

Яку одноразову грошову допомогу можуть одержати волонтери з інвалідністю внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів

Волонтери можуть отримати одноразову грошову допомогу у разі, якщо поранення волонтера настали під час надання волонтерської допомоги Збройним Силам, іншим військовим формуванням, правоохоронним органам під час:

- ▶ дії особливого періоду;
- ▶ правового режиму надзвичайного чи воєнного стану;
- ▶ проведення антитерористичної операції.

- ▶ здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях;
- ▶ здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації та/або іншої країни проти України.

Розмір одноразової допомоги залежить від групи інвалідності.

Група інвалідності	Грошова допомога
I група	250 прожиткових мінімумів, встановлених законом для працездатних осіб
II група	200 прожиткових мінімумів, встановлених законом для працездатних осіб
III група	150 прожиткових мінімумів, встановлених законом для працездатних осіб

Яку одноразову грошову допомогу можуть одержати особи з інвалідністю, отриманою внаслідок виконання службових обов'язків у період військової агресії

Таку допомогу можуть отримати особи, які:

- ▶ отримали інвалідність внаслідок поранення, каліцтва, контузії або захворювання під час виконання своїх обов'язків у районах, що піддавались воєнним діям після 24 лютого 2022 року або зазнали збройного нападу, зокрема бомбардувань і авіаударів;

- зазнали травм або захворювань внаслідок роботи на об'єктах критичної інфраструктури, на яких здійснювались заходи з оборони або надання допомоги під час бойових дій.

Група інвалідності	Грошова допомога
I група	800 000 грн
II група	500 000 грн
III група	200 000 грн

Розмір одноразової допомоги залежить від групи інвалідності.

Для отримання одноразової грошової допомоги необхідно звернутися до Пенсійного фонду України за місцем перебування — особисто або через електронну форму на сайті, використовуючи електронний підпис.

Звернення складається із наступних документів:

- 1. Заява про призначення допомоги** за встановленою формою.
- 2. Копії документів**, що підтверджують особу заявника або його законного представника.
- 3. Документи, що підтверджують групу інвалідності або інші обставини, пов'язані з пораненням або каліцтвом**, встановлені медико-соціальною експертною комісією.
- 4. Документи, що підтверджують родинні зв'язки**, якщо заява подається членом родини потерпілого.

У разі відмови у призначенні допомоги слід подати скаргу до органу вищого рівня (обласний департамент Пенсійного фонду) або суду.

Запитання та відповіді

Як підтвердити інвалідність внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, якщо травма отримана не в зоні бойових дій

Якщо ушкодження сталося внаслідок обстрілу, вибуху або використання вибухонебезпечних предметів за межами зони бойових дій, факт можна підтвердити через довідку або акт ДСНС.

Якщо травма отримана на тимчасово окупованій території — чи можливо встановити зв'язок із війною

Якщо людина зазнала травми на тимчасово окупованій території, зв'язок травми з інвалідністю не встановлюється, поки ці території не деокуповано.

Що робити у разі відмови

Іноді комісія або орган соцзахисту може відмовити у встановленні зв'язку інвалідності з війною або у присвоєнні статусу. Це не означає, що ситуацію не можна змінити.

Ви маєте право:

- ▶ подати повторну заяву з додатковими документами або уточненнями;
- ▶ звернутися зі скаргою до органу вищого рівня;
- ▶ оскаржити рішення в суд.

Обов'язково попросіть письмове рішення з обґрунтуванням відмови — це допоможе у подальших діях.

Де отримати допомогу та підтримку

Звертатися можна особисто, телефоном або онлайн. Усі подані нижче сервіси працюють безоплатно.

► **Єдина ветеранська лінія**

0 800 505 217

► **Уповноважений Верховної Ради
з прав людини**

0 800 501 720

044 299 74 08



► **Безоплатна правнича допомога**

0 800 213 103

Також послуги можна отримати онлайн
та у бюро правничої допомоги.



**Наведена інформація актуальна
станом на грудень 2025 року**

Матеріал підготовлено за підтримки Ради Європи
в рамках проєкту «Удосконалення судових
та позасудових засобів захисту прав осіб,
постраждалих від війни в Україні».



Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine



БЕЗОПЛАТНА
ПРАВНИЧА
ДОПОМОГА

COUNCIL OF EUROPE



CONSEIL DE L'EUROPE